

[Начало](#) > ... > [Предприемане На Съдебни Действия](#) > [Правна Помощ](#) > Spain

Правна помощ

 Испания

Съдържание,
предоставено от

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Какво включват разноските в производството и кой следва да ги заплаща?

Правораздаването в Испания е обществена услуга, която се предоставя безплатно. За използването на услугата не се начисляват такси или налози. В рамките на съдебния спор обаче възникват определени разноски, които се състоят главно от следните:

1. хонорари на адвоката (*abogado*) и на съдебния представител (*procurador*);
2. разноски, произтичащи от публикуването на известия в официални вестници;
3. депозити, необходими за подаване на определени жалби;
4. плащания за вещи лица.

Най-общо казано тези разноски трябва да бъдат платени предварително от съответната страна. В края на производството съдът трябва да реши кой в крайна сметка следва да поеме тези разноски посредством това, което в Испания е известно като „разпореждане за плащане на разноски“ (*condena en costas*), подчинено на принципа „загубилият плаща“.

2 Какво точно представлява правната помощ?

Съгласно член 119 от Конституцията на Испания правната помощ е процедура, при която на онези, които могат да докажат липса на достатъчно финансови средства, се предоставят редица предимства, състоящи се главно в освобождаване от плащане на хонорари на адвоката и на съдебния представител, както и на разноски, произтичащи от показания на вещи лица, гаранции, съдебни такси и др.

По-специално тези плащания включват:

1. досъдебни правни консултации;
2. хонорари на адвоката и на съдебния представител;
3. разноски, произтичащи от публикуването на известия в официални вестници;
4. депозити, необходими за подаване на определени жалби;
5. плащания за вещи лица.

Единствено по отношение на трансгранични спорове (след реформирането на Закона за правната помощ (*Ley de asistencia Jurídica Gratuita*) и привеждането му в съответствие с Директива 2002/8/ЕО със Закон 16/2005 от 18 юли 2005 г.), към посочените по-горе права са включени следните елементи:

- а) преводачески услуги;
- б) писмен превод на документи;
- в) пътни разходи, когато е необходимо лично присъствие;

г) адвокатска защита и представителство от съдебен представител, дори да не са необходими, ако съдът изисква това с цел да се гарантира равнопоставеност на страните.

3 Имам ли право на правна помощ?

Всички граждани на ЕС, които могат да докажат, че не разполагат с достатъчно средства (за трансгранични спорове това се отнася само за физически лица).

а) Граждани на трети страни, които пребивават законно в Испания или имат право, признато в международни конвенции, също се ползват от това право (напр. конвенции за международно отвлечане на деца) при същите условия като гражданите на ЕС.

б) По трудовоправни въпроси — всяко наето лице, независимо от неговото гражданство и финансови средства.

в) Сдружения и фондации за осъществяване на дейност в обществена полза.

При наказателни, административни и предварителни административни производства — чуждестранни граждани, които могат да докажат, че не разполагат с достатъчно средства за съдебен спор, дори в случай че не пребивават законно в Испания.

Правото на правна помощ се предоставя независимо от наличието на средства за водене на съдебен спор на жертви на престъпления, основани на пола, тероризъм и трафик на хора, както и на непълнолетни и лица с умствени увреждания, когато са жертви на злоупотреба или малтретиране, като правото обхваща и преживели членове на семейството им в случай на смърт на жертвата, при условие че те не са извършителите.

По същия начин, когато предмет на спора е иск за обезщетение за понесени вреди, правна помощ, независимо от наличието на средства за водене на съдебен спор, се предоставя на лица, които могат да докажат трайни последици в резултат на злополука, които напълно ги възпрепятстват да изпълняват нормалните си трудови задължения или да упражняват професията си и които се нуждаят от помощ от други хора.

В трудовите съдилища за защита в съдебно производство — работници и бенефициери на системата за социална сигурност, които не е нужно да доказват липсата на достатъчно средства.

В случай на трансгранични спорове правото може да бъде получено, ако засегнатото лице може да докаже, че разходите по производството не могат да бъдат покрити поради разлики в разходите за живот между държавата членка, в която това лице пребивава, и Испания.

4 Правната помощ за всички видове производства ли се предоставя?

Правна помощ може да бъде предоставена във всички видове производства, без значение дали са спорни или безспорни, включващи суми над 2 000 EUR, освен когато предметът на делото изисква помощта на адвокат и обхваща всички процедури, всякакви жалби, които могат да бъдат подадени, и изпълнението на съдебни решения.

При производства, включващи суми под 2 000 EUR, когато не се изискват услугите на адвокат и съдебен представител, може да се приложи и правна помощ, когато другата страна има процесуално представителство или когато съдията или съдът изрично разпорежи да се гарантира равенство между страните.

5 Има ли специални процедури за спешни случаи?

Налице е възможност за временно назначаване от Адвокатската колегия (*Colegio de Abogados*), което е с максимална продължителност от 15 работни дни, или въз основа на съдебно разпореждане.

6 Къде мога да получа формуляр за кандидатстване за правна помощ?

От Службата за правни консултации (*Servicio de orientación jurídica*) на адвокатските колегии, службата на секретаря на съда (*Decanatos de los Juzgados*) и комисиите за правна помощ на провинциите (*Comisiones provinciales de Asistencia Jurídica Gratuita*).

Общият адвокатски съвет (*Consejo General de la Abogacía Española*) предоставя на гражданите уеб портал за правна помощ [Justicia Gratuita](#), на който, наред с другото, е възможно да се попълни формуляр за правна помощ или да се провери дали са изпълнени финансовите условия за предоставяне на правна помощ, макар че документите и молбата трябва да се подават винаги по описания по-долу начин.

Къде да кандидатствам?

Молбите за правна помощ, заедно със съответната документация, трябва да се подават до службите за правни консултации на Адвокатската колегия по мястото, където се намира съдът, който разглежда главното производство, или до съда по местоживее на молителя, в случай че не е образувано производство.

7 Кои документи трябва да се представят заедно с формуляра за кандидатстване за правна помощ?

Документи, свързани със:

1. финансовото положение на съответното лице и на членовете на неговото семейство;
2. личното и семейното положение;
3. търсената правна защита.

Това по-специално са следните документи:

- потвърждение за плащане на корпоративен данък (*Certificado de liquidación del Impuesto sobre Sociedades*) (в случай на юридически лица);
- фотокопие на декларацията за общественополезна цел или вписване в регистъра на фондациите (*Registro de Fundaciones*) (в случай на юридически лица);
- потвърждение за собственост върху имот (*Certificado de signos externos*), издадено от местните органи по местожителство на молителя;
- потвърждение за регистрация на пребиваване (*Certificado de empadronamiento*);
- потвърждение от INEM за период на безработица и получаване на обезщетение;
- потвърждение за получаване на държавна пенсия (*Certificado de cobro de pensiones publicas*);
- удостоверение от Държавната служба по заетостта (*Servicio Público de Empleo Estatal - SPEE*), в което се посочва получаването на обезщетения за безработица и периода, за който са отпуснати;
- друго (всеки документ в подкрепа на твърдените факти).

Въпреки това, за да се ускори процесът на кандидатстване, адвокатските колегии могат, ако са изрично упълномощени, да кандидатстват за няколко от тези удостоверения от името на страните по делото.

8 Къде трябва да подам молбата си за правна помощ?

Молбите за правна помощ трябва да се подават до службите за правни консултации на адвокатската колегия по мястото, където се намира съдът, който разглежда главното производство, или на съда по местоживее на молителя, в случай че не е образувано производство. В последния случай съдът незабавно препраща молбата на териториално компетентната адвокатска колегия.

Тези колегии са определени за получаващ орган във връзка с молбите при трансгранични спорове. При такива спорове органът, който издава молбата, е адвокатската колегия по обичайното местопребиваване или местоживее на молителя.

Европейски гражданин, чиято държава е страна по Европейското споразумение за предаване на молби

за правна помощ, може да се обърне към централния орган, определен от неговата страна за изпълнение на споразумението.

Молбата трябва да бъде подадена, преди да бъде образувано производството или — ако страната, която иска правна помощ, е ответникът — преди оспорването на молбата. Както молителят, така и ответникът обаче могат впоследствие да подадат молба за правна помощ, след като докажат, че финансовото им положение е променено.

9 Как да разбера дали имам право на правна помощ?

Адвокатската колегия може да приеме следните временни решения:

- а) да уведоми съответното лице, че в молбата има пропуски, които трябва да бъдат отстранени в срок от 10 дни, в противен случай молбата ще остане неразгледана;
- б) да обяви молбата за недопустима и неоснователна, за което уведомява Комисията за правна помощ;
- в) да декларира, че молбата отговаря на законовите изисквания, в който случай ще назначи адвокат в максимален срок от 15 дни, като уведоми Колегията на съдебните представители (*Colegio de Procuradores*), за да може тя да назначи съдебен представител в срок от 3 дни. Адвокатската колегия ще предаде молбата на Комисията за правна помощ за окончателно одобрение.

Ако адвокатската колегия не може да вземе решение в срок от 15 дни, кандидатът трябва да изпрати молбата си директно до Комисията за правна помощ, която трябва незабавно да вземе решение за временно назначаване на адвокат (*abogado*) и съдебен представител (*procurador*), като същевременно проверява информацията и документите.

Окончателното решение дали да се предостави правна помощ или не, трябва да бъде взето от Комисията за правна помощ в максимален срок от 30 дни от получаване на преписката. Ако след 30 дни все още не е взето решение, приетите от адвокатската колегия и колегията на съдебните представители временни решения ще бъдат ратифицирани.

В рамките на три дни решението трябва да бъде съобщено на молителя, адвокатската колегия, колегията на съдебните представители и съда, който разглежда производството, или председателстващия съдия, ако производството не е образувано.

10 Какво да направя, ако имам право на правна помощ?

Ако сте ищец, преди да започнете производството, трябва да подадете молбата, до адвокатската колегия на мястото, където се намира съдът, който разглежда главното производство, или до висшия съд по местожителство на молителя.

1. Ако сте ответник, трябва да подадете молбата, преди да оспорите иска. Подаването на молба от ответника не спира хода на производството; съдът обаче може, служебно или по искане на съответното лице, да разпорежи спиране на производството до вземане на решение относно предоставянето или отказ за предоставяне на правна помощ.

В случай на трансгранични спорове, при които се иска правна помощ, за да се достигне до съд в друга държава членка, молбата може да бъде подадена и до адвокатската колегия (в случай на пребиваващи в Испания лица, засегнати от спор в друга държава) по обичайното местопребиваване или местожителство на молителя.

11 Кой избира адвоката ми, ако имам право на правна помощ?

Общото правило е, че адвокатът се назначава от адвокатската колегия, като се избира от списък. Въпреки това е възможно съответното лице да назначи свой собствен адвокат, при условие че адвокатът се откаже от правото да получава каквото и да е заплащане за услугите си.

12 Правната помощ покрива ли всички разходи по производството?

Тя обхваща следните разходи:

1. досъдебни правни консултации;
2. хонорари на адвоката и на съдебния представител;
3. разноски, произтичащи от публикуването на известия в официални вестници;
4. депозити, необходими за подаване на определени жалби;
5. плащания за вещи лица;
6. 80 % намаление на таксите за нотариални актове и удостоверения от имотни и търговски регистри.

Освен това, в случаите на трансгранични спорове, услугите за устен превод и превод на документи и пътуване се включват, когато съдът, който разглежда делото, счита личното присъствие за необходимо.

13 Кой поема другите разходи, ако имам право само на ограничена правна помощ?

Когато доходът надвишава два пъти, но не повече от пет пъти минималната работна заплата за страната, Комисията за правна помощ може по изключение да предостави правна помощ въз основа на личното и семейното положение на молителя.

Под внимание се вземат семейното положение на молителя, броят на децата или на членовете на семейството на негова издръжка, съдебните такси или други разноски, произтичащи от образуването на производството, или други разноски с подобен характер, които са обективно оценени, и във всеки случай, когато молителят има статут на роднина по възходяща линия на многодетно семейство от специална категория.

При същите условия като посочените в предходната точка, правна помощ може да бъде предоставена въз основа на здравословното състояние на молителя и на лицата с увреждания, посочени в член 1, параграф 2 от Закон 51/2003 от 2 декември 2003 г. за равните условия, недискриминацията и всеобщата достъпност за хората с увреждания, както и на лицата, от които те са зависими, когато тези лица действат в производства от тяхно име и в техен интерес, при условие че тези производства са свързани със здравословно състояние или състояние на увреждане, водещо до това изключително признаване.

В тези случаи съответната Комисия за правна помощ трябва изрично да определи кои от посочените в член 6 ползи се отнасят за молителя.

Процесуалните разноски трябва да се поемат от съответното лице, докато съдът не вземе решение относно съдебните разноски. Ако другата страна бъде осъдена да плати разноски, частичният бенефициер ще възстанови именно от тях всички разходи по процеса, които може да е понесъл.

В случай на граждани, пребиваващи в друга държава от ЕС, горепосоченото правило се прилага с особено внимание, като се взема предвид стандартът на живот в държавата на пребиваване, за да се избегне причиняването на вреди на молителя.

14 Правната помощ обхваща ли и производството по обжалване?

След като по даден спор бъде признато правото на правна помощ, то обхваща всички процедури и събития, свързани със спора, включително изпълнението, ако това се случи в срок от две години от постановяването на решението на първа инстанция, както и всички жалби срещу решения по същия спор, без да е необходима последваща молба.

15 Може ли правната помощ да бъде оттеглена преди приключването

на производството (или отменена дори след неговото приключване)?

Решението, с което се предоставя правна помощ, може да бъде отменено, ако е получено чрез неправилно твърдение, невярно твърдение или пропуск от страна на молителя.

Изплащането на правна помощ може да бъде преустановено, ако в срок от три години финансово положение на лицето, на което е предоставено, се подобри.

При всеки един от тези сценарии се прилага общото правило: разноските ще бъдат платени от страната, загубила делото.

16 Мога ли да оспоря отказ за предоставяне на правна помощ?

Можете да обжалвате решение за правна помощ, като пишете до самата Комисия за правна помощ в рамките на 10 дни от уведомяването за решението. Жалбата ще бъде разгледана от компетентния съд.

17 Води ли искането за правна помощ до спиране на давностния срок?

В съответствие с член 16 от Закона за правната помощ тази молба по принцип не спира производството. Въпреки това, за да се избегне възможността правото на иск да бъде погасено или някоя от страните да бъде лишена от правото на съдебен процес поради изтичане на срока, секретарят на съда може служебно или по искане на страните да разпореди спиране на срока, докато не се вземе решение дали да се предостави правна помощ или не, или не се назначи временно адвокат и съдебен представител в случаите, когато процесуалното представителство е задължително или се изисква в интерес на правосъдието, при условие че молбата е подадена в сроковете, предвидени в гражданскопроцесуалното законодателство.

Когато молбата е подадена преди образуването на производството и има вероятност подаването на иска да бъде засегнато от изтичането на давностен или преклузивен срок, всеки такъв срок се прекъсва или спира да тече съответно до временното назначаване на адвокат и, ако е задължително, на съдебен представител, който действа от името на молителя; ако не може да бъде назначен такъв служебен представител, сроковете се прекъсват или спират до вземането на окончателно административно решение относно предоставянето на безплатна правна помощ или отказа за нейното предоставяне

Давностният срок започва отново да тече, след като лицето, поискало правна помощ, бъде уведомено за назначаването на служебен адвокат от адвокатската колегия или, ако е приложимо, след като Комисията за правна помощ вземе решение относно предоставянето на такава, и във всеки случай в срок от два месеца от подаването на молбата за правна помощ.

Последна актуализация: 29/07/2025

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.